

87 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	28.04.1966
Sıra no	87

Bazı mükellefler ve takdir komisyonlarınca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesindeki "emsal bedeli" tarifinin "maliyet bedeli" şeklinde anlaşılacak ona göre uygulandığı ve bu yanlış uygulamanın vergi ziyaına sebebiyet verdiği inceleme elemanlarının raporlarından anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinde, "Emsal bedeli", gerçek bedeli olmayan, veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tesbit edilemeyen bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değerdir.

Emsal bedeli sıra ile, aşağıdaki esaslara göre tayin olunur :

Birinci sıra : (Ortalama fiyat esas) aynı cins ve nevideki mallardan sıra ile değerlendirilmesinin yapılacağı ayda veya bir evvelki veya bir daha evvelki aylarda satış yapılmışsa, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre mükellef tarafından çıkarılacak olan "ortalama satış fiyatı" ile hesaplanır. Bu esasın uygulanması için, aylık satış miktarının emsal bedeli tayin olunacak her bir malın miktarına nazaran % 25 ten az olmaması şarttır.

İkinci sıra : (Maliyet bedeli esas) Emsal bedeli belli edilecek malın, maliyet bedeli bilinir veya çıkarılması mümkün olursa, bu takdirde mükellef bu maliyet bedeline, toptan satışlar için % 5, perakende satışlar için % 10 ilave etmek suretiyle emsal bedeli bizzat belli eder.

Üçüncü sıra : (Takdir esas) yukarıda yazılı esaslara göre belli edilemeyen emsal bedelleri ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edilir. Takdirler, maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılmak ve kullanılmış eşya için ayrıca yıpranma dereceleri nazara alınmak suretiyle yapılır.

Yukarıdaki esaslarla mukayyet olmaksızın kaza mercilerinin re'sen biçtikleri değerler ile zirai kazanç ölçülerini tesbit eden kararnamelerde yer alan unsurlar emsal bedeli yerine geçer.

Ücretle yapılan imalatla ücretin gerçek miktarının bilinmemesi veya doğru olarak tayin edilememesi hallerinde tesbit edilecek emsal ücret de aynı esaslara göre tayin olunur." denilmektedir.

Bu madde hükmünün tetkikinden de anlaşılacağı üzere, emsal bedeli emtianın satış bedeli yerine geçecek bir ölçü mahiyetinde bulunması hasebiyle emtianın maliyet bedeli veya iptidai maddelerin değerinin doğrudan doğruya emsal bedeli olarak kabulüne imkan bulunmamaktadır.

Bu sebeple takdir esasına göre emsal bedeli tayin olunurken, emsal bedelinin bir satış bedeli mahiyetinde olduğu nazara alınarak, takdirde kullanılacak bilgilerin satış fiyatına yaklaşıtrıcı vasıfta bulunmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan mülga 5432 sayılı Kanunun 251 inci maddesinde ayrıca, borsalarla Ticaret ve Sanayi odalarından alınan fiyatların emsal bedeli yerine geçeceği hükme bağlandığı halde, bu hususa yeni Vergi Usul Kanununun anılan 267 nci maddesinde yer verilmemiş olduğundan, bundan böyle, adları geçen kuruluşlardan alınacak fiyatların emsal bedeli olarak kabulü mümkün değildir.

Bu itibarla, gerek mükellefler ve gerekse takdir komisyonlarınca, gerçek bedeli olmayan ve bilinmeyen veyahut doğru olarak tesbit edilemeyen bir malın emsal bedelinin tayininde mezkur 267 nci madde hükümlerinin bu anlayış çerçevesinde uygulanması gerekir.

Bilgi edinilmesini tamimen rica ederim.

(*) Güncelliği Kalmamıştır.

